

**Apor Vilmos Katolikus Főiskola által indítandó
gyógypedagógia alapképzési szak - értelmileg
akadályozottak pedagógiája szakirány nyilvántartásba
vétele**

A MAB Testület 2024/1/VIII/1 sz. határozata

A Testület nem támogatja a gyógypedagógia alapképzési szak - értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirány indítását az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB Testület határozatához

A képzési program legnagyobb problémája, hogy a szakot felépítő tudományágak, szakterületek, valamint az ezeket megjelenítő ismeretkörök és tantárgyak a szak képzési és kimeneti követelményében előírt kreditértékeknek nem felel meg. A KKK az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek számát 210+30 kreditben határozta meg, ezzel szemben a szakindítási beadványban található I.1. A képzés programja, a szak tanterve című táblázat utolsó oldalán (beadvány 9. oldal) a képzési program összegzéseként a „MINDÖSSZESEN: értelmileg akadályozottak pedagógiája szakirányon” kreditértékeit összeadva a képzés összkreditértéke 167 kreditet tesz ki. A KKK-nak való megfelelést szakirányonként kell biztosítania az intézménynek.

A képzési program további problémája, hogy a tantárgyleírások és a megadott szakirodalmak nem biztosítják a képzési cél, valamint az előírt kimeneti kompetenciák elérését. Több tantárgy esetében hiányzik az összhang a közvetíteni kívánt ismeretek, az előírt kompetenciák és a megadott szakirodalom között. Az egyes tantárgyakhoz a KKK-ból nagyon sok kompetencia került beemelésre, az alapozó ismeretek főbb ismeretkör alatt például a gyógypedagógus általános kompetenciáinak teljes listája megtalálható. Átgondolást igényel, hogy az egyes tárgyakhoz valójában melyik kompetencia rendelhető: több tárgynál a szakmai tartalom és az irodalom egyetlen mondatában sem jelenik meg semmilyen kompetencia a KKK kompetencia listájáról. Sok esetben a tárgyak tartalma, illetve az azokhoz rendelt kötelező és ajánlott irodalmak nem tartalmaznak olyan ismereteket, amelyek az adott kompetencia megszerzését biztosítanák. Például az Orvostudományi alapozó ismeretekbe tartozó tantárgyaknál több olyan kompetencia jelenik meg, amelyek megszerzése sem az elsajátítandó ismeretanyag, sem a megjelölt szakirodalom alapján nem biztosított (például: „Felismeri egy módszer tudományos megalapozottságának meglétét.”; „A fogyatékos emberekkel kapcsolatos társadalmi és történeti folyamatokat, megközelítéseket, intézményi és szolgáltatásbeli formákat nyitottan és kritikusán szemléli, részt vállal a gyógypedagógiával és fogyatékoságúkkal kapcsolatos fejlesztési, innovációs tevékenységekben”). A tantárgyi tartalmak és a kialakítandó kompetenciák közötti kapcsolat hiánya a Bevezetés a pedagógiába, a Neveléstörténet, a Bevezetés a pszichológiába és szociálpszichológiába, az Általános és gyógypedagógiai szociológia, Műveltségterületek I. és II. című tantárgyakban is megjelenik.

A gyógypedagógiai pszichológia tantárgy leírása négy rövid, általánosan megfogalmazott mondatból áll (pl. Pszicholingvisztikai alapismeretek), a tantárgyleírás az elsajátítandó ismeretanyagra vonatkozó konkrét információt nem tartalmaz, a tantárgyhoz rendelt kompetenciák azonban két teljes oldalon vannak felsorolva.

A Komplex ismeretek a tanulási nehézség és zavarok köréből I. és II. című tantárgyak nem pszichológiai ismeretek átadására fókuszálnak, ezért a Gyógypedagógiai pszichológiai ismeretek ismeretkörben való beillesztésük nem indokolt. Az atipikus fejlődés pedagógiai relevanciája című tantárgy tárgyi tévedést tartalmaz (az autizmus spektrum zavart a teljesítmény-zavarok közé sorolja).

A gyakorlati képzés nincs összhangban a szak célkitűzéseivel, szervezettsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során nem megfelelő. Ennek oka, hogy a képzési programban a KKK-ban előírt 30 kredit helyett 15 kredittel jelenik meg a gyakorlati képzés, az elvárt 30 kredit csak a két szakirány választása esetén érhető el. Az elmélet-gyakorlat aránya nem felel meg a szak KKK-ban meghatározott orientációjának (kiegyensúlyozott: 40-60 százalék), tekintettel arra, hogy 77 kreditnyi ismeretanyag hiányzik a képzési programból a KKK-ban előírt 240 kreditből.

A szakfelelős és egyben a szakirány felelőse az intézménynek „akkreditációs” nyilatkozatot adott, teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) főiskolai docens. Több éves oktatói és kutatói tapasztalattal rendelkezik, szakmai kompetenciája, kutatási területe összhangban van a szak képzési programjával, e szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel rendelkezik, megfelel a szakfelelőssel és a szakirány felelőssel szemben támasztott követelményeknek.

A tárgyfelelős oktatók közül több oktató nem rendelkezik megfelelő végzettséggel, szakmai ismeretekkel és gyakorlati tapasztalatokkal. A képzésbe bevont 19 tárgyfelelősből 9 fő rendelkezik gyógypedagógiai végzettséggel. A gyógypedagógiai végzettséggel rendelkező oktatók közül három fő oktató rendelkezik tudományos fokozattal, közülük egy fő oktató tudományos tevékenysége illeszkedik az értelmileg akadémizáltak pedagógiája területéhez. A további gyógypedagógus végzettségű oktatók közül 3 fő oktatónak van tapasztalata az értelmileg akadémizáltak pedagógiája területén. A gyógypedagógus végzettséggel nem rendelkező tárgyfelelősök többségében rendelkeznek PhD vagy DLA fokozattal, de eddigi pályájuk során semmilyen szinten nem foglalkoztak fogyatékos, sajátos nevelési igényű személyekkel.

A Motoros képességek fejlesztésének módszertana, Az életvitel és gyakorlati ismeretek tanításának módszertana, A játékra nevelés módszertana, A koragyermekkori intervenció, Készségfejlesztő iskola és a Gyógypedagógiai gyakorlat (korai fejlesztő központ, óvoda) című tantárgyak felelőse vendégoktató, ezáltal nem felelnek meg a vendégoktatókra vonatkozó szabályoknak.

A képzés tárgyi feltételei rendelkezésre állnak; a korszerű infrastruktúra, beleértve a számítás- és oktatástechnikai felszereltséget, lehetővé teszi a képzés megvalósítását.

I.1.-I. 2. A tanterv, a tantárgyi programok, tantárgyleírások szakmai tartalmának megfelelése	
A szak képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) leírtak	nem felel meg
A szakmai tartalmak (tantárgyleírások, megadott szakirodalmak) biztosítják-e a képzési cél, az előírt kimeneti kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) elérését az adott képzési időn belül.	nem felel meg
I.3. A tervezett képzési folyamat, a módszerek, eszközök, eljárások megfelelése	
a) A tanulástámogatás intézményi eszközrendszere (tananyag, segédletek, tutor/mentor rendszer), az oktatási módszertan (ismeretátadási módok) korszerűsége, alkalmassága a hatékony ismeretszerzésre.	teljes
b) A gyakorlati képzés összhangja a szak orientációjával, körülményei, szervezetsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során.	nem felel meg
c) Az ismeretellenőrzési, értékelési módszerek, eljárások (beleértve a záróvizsgát is) alkalmassága a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére.	nem felel meg
II. A képzés személyi feltételei	
II.1. A szakfelelős és/vagy szakirány-felelős(ök) megfelelése	teljes
II. 2. A szakon oktatók	
a) A felelősök (ismeretkör, ill. ismeretkörbe nem tartozó, önálló tantárgy felelősei) megfelelése (székhelyen kívül /is/ folytatandó képzésben a kihelyezett képzésért felelős helyi oktatóé is).	nem felel meg
b) A szak összes intézményi oktatójának, a teljes oktatói körnek a megítélése /székhelyen kívül (is) folytatandó képzésben a képzésbe bevont helyi illetőségű oktatóké is, idegen nyelven (is) folytatandó képzésben az oktatók előadóképes idegennyelv-tudásának megítélése is/.	nem felel meg
III. Szakterületi infrastrukturális feltételek	
Infrastrukturális alapfeltételek (tantermek, előadótermek, laboratóriumok, műhelyek, gyakorlóhelyek és felszereltségük) és az oktatási eszköztárak (számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság stb.), valamint a (intézményi és azon kívüli) gyakorlati képzés feltételei.	teljes
Könyvtári ellátottság és a szolgáltatások, kötelező szakirodalmak elérhetősége, szakdolgozatok elkészítésének feltételei, tanulást segítő eszközök, tankönyv, jegyzet ellátás stb. (idegen nyelven folyó képzésben az adott idegen nyelvű anyaggal).	teljes

Budapest, 2024. január 26.



M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

Prof. Dr. Csépe Valéria
a MAB elnöke